

Pinocchio

Verschenen in de *Automatisering Gids* van 12 juni 2009

Elke keer als Pinocchio jokte, werd zijn neus een stukje langer! Zou de heer De J. te B. ook daarmee behept zijn, dan moet hij inmiddels zijn auto vanaf de achterbank besturen. Het vonnis van de rechtbank Dordrecht over een geschil dat hij had met Autodesk Inc., de makers van AutoCAD en Inventor, laat zien hoe De J. verstrikt raakt in zijn eigen jokkebrokkerij en daardoor aan het kortste eind trok.

Dat het tot een procedure kwam, is uitzonderlijk, want wanneer de deurwaarder vaststelt dat er illegaal software gebruikt wordt, volgt er meestal een aanbod om alsnog een licentie aan te schaffen en een relatief bescheiden boete daarbovenop te betalen. Zo ook in dit geval, maar De J. liet het op een procedure aankomen. Tijdens een beslaglegging zijn, op het huisadres van De J. te B, computers aangetroffen waarop Autocad en 2 versies van Inventor geïnstalleerd waren. In zijn poging om de rechter aan zijn kant te krijgen poneerde hij een aantal opmerkelijk wankele stellingen.

1. Na de beslaglegging zouden partijen een regeling hebben getroffen en De J. zou de door hem ondertekende minnelijke regeling aan Autodesk gestuurd hebben. De J. kon dat niet bewijzen want hij had het stuk niet aangetekend verstuurd. Maar er was meer. De rechter herinnert De J. er in zijn vonnis aan, dat hij niet gerept had van het versturen van het stuk, toen de procedure al liep, en de rechter partijen bij zich riep voor overleg (de zogenaamde comparitie). Daarbij had hij juist verteld het niet met de regeling eens te zijn. De rechter hechtte dan ook geen geloof aan het verhaal dat het stuk ondertekend en verstuurd zou zijn.

2. De J. beweerde vervolgens, dat hij voor de software licenties weldegelijk licenties had. Hij noemde de licentiecodes en nodigde Autodesk uit die te verifiëren. Volgens Autodesk betreft de een van de opgegeven licentiecodes een, ruimschoots nadat De J. betrap was, aangeschafte studenterversie van AutoCAD. De Inventor codes waren bij Autodesk onbekend. Ook was vastgesteld dat op de in beslag genomen computer niet de (in omvang beperkte) studenterversie, maar de volledige versie van AutoCAD is aangetroffen.

3. De J. voerde ook aan, dat een klasgenoot van zijn zoon de software op de computer heeft gezet. De rechter: "Als De J. daarmee wil aanvoeren dat dit programma buiten zijn medeweten is geïnstalleerd, komt dat ongeloofwaardig voor, gezien het feit dat De J. zich met betrekking tot deze software tegelijkertijd op een door hemzelf verkregen licentie beroept (welk verweer hierboven reeds is verworpen)."

Kennelijk in opperste wanhoop stelde De J. ook nog, dat zijn computer enige tijd, tot een week voor het beslag, ongebruikt stond bij het bedrijf waarvan hij (ook) directeur is. Volgens De J. zou het kunnen dat iemand toen, buiten zijn medeweten, de programma's op de computer heeft geïnstalleerd. Ook dat acht de rechter ongeloofwaardig, wederom omdat De J. zich immers op een door hem verkregen licentie beriep.

De rechtbank concludeert dan ook ervan uit te gaan dat De J. zelf de hand heeft gehad in, althans wist van, de installatie van de programma's. Bovendien had De J. moeten weten wat er op de computers stond die in zijn woonhuis werden aangetroffen. De J. wordt veroordeeld om € 24.500.= aan schadevergoeding aan Autodesk te vergoeden en bovendien € 21.019.98 proceskosten te vergoeden. Na invoering van de EU richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele eigendomsrechten heeft het slachtoffer van inbreuk op zijn auteursrecht namelijk recht op vergoeding van de redelijke proceskosten, inclusief de kosten van zijn advocaat. In andere geschillen, bijvoorbeeld over de kwaliteit van geleverde software, volstaat de rechter met het toekennen van betrekkelijk symbolische bedragen voor advocaatkosten (het liquidatietarief), maar in dit geval werd ca. € 255 per uur voor de advocaatkosten vergoed.

De moraal is tweeledig: (1.) als je betrap wordt op illegaal softwaregebruik, betaal dan de schikking die wordt aangeboden en (2.) als je gaat jokken doe dat dan zodanig dat je jezelf niet tegenspreekt. Rechters weten misschien niet zo heel veel van computertechniek en software, maar zij zijn in de regel meesters in het herkennen van slappe smoezen, ook als de neus van de jokkebrok niet daadwerkelijk in lengte toeneemt.